

De LPW-krant

Opgesteld om belangrijke en belangeloze berichten van en over de Limburgse Plantenwerkgroep te melden

Samenstelling Bert Berten

Juli 2011

In dit nummer

- 1 Gele zegge of schubzegge
- 2 Nieuwe Limburgse plantenatlas?

*Nieuwe Limburgse
plantenatlas?*

*Nog heel wat werk te
doen!*

Gele zegge of schubzegge

Ja, soms is 'planten determineren' lastig ... !

Sommige determinatiekenmerken vind je duidelijk terug, maar andere doen je weer twifelen. Dat overkwam de LPW in het natuurgebied Keiberg in Tongeren. Wij dachten dat het schubzegge zou kunnen zijn, maar als je nog nooit gele zegge hebt gezien; kan een mens zich wel eens vergissen. Omdat in de Broekbeemd nog iemand Gele zegge had gevonden, terwijl de LPW daar enkele jaren geleden ook Schubzegge van had gemaakt, moesten we dit toch eens nader onderzoeken. Bert Berten en Cécile Nagels trokken op onderzoek uit. Uiteindelijk hebben ze plantenmateriaal naar Jacques Lambinon, prof in Luik en notoir botanist, gestuurd. Hieronder zijn antwoord:

"Le groupe de *Carex flava* est incontestablement difficile et l'isolement des divers taxons qui le constituent est assez variable suivant les territoires phytogéographiques concernés. ... En ce qui concerne le matériel que vous venez de m'envoyer, j'en fais de façon assez satisfaisante **C. lepidocarpa**, avec notamment comme critères diagnostiques les utricules petits mais à bec proportionnellement allongé, l'épi mâle longuement pédonculé et surtout une bonne partie des utricules à bec à angle bien marqué par rapport au corps de l'organe (cf. Nouvelle Flore, fig. 78).

Cela dit, votre trouvaille est intéressante et il faudrait savoir d'où elle vient exactement (je souhaiterais de toute façon la mettre en herbier); si c'est du Brab., cela correspondrait à la mention de la Flore, mais si c'est du Camp., ce serait plus surprenant, car *C. lepidocarpa* est plutôt basiphile.....

Avec mon très cordial souvenir, Jacques Lambinon

Gele zegge blijkt ook een meer gedrongen bloeiwijze te hebben dan Schubzegge. *C. lepidocarpa* is voorlopig op 3 plaatsen gevonden: Keiberg, Tongeren, Overbroek St-Truiden, Broekbeemd in Wellen, telkens op plaatsen met kalkrijke kwel.

LPW-weekend 12-14 juni 2011 in Laon, Frankrijk

Het zonrijke pinksterweekend verliep zowel qua sfeer als qua vegetatief onderzoek vlekkeloos. Er namen 16 LPW-ers deel aan de excursies, die grondig voorbereid waren door FELIX Baeten en LILIANE Dedroog. Hartelijk dank, Felix en Liliane.

De kalkgraslanden van Chevregny

We hebben hier een volledige streeplijst gemaakt met alle soorten die we opgemerkt hebben. Het voelde zoals maandagavond op een LPW-excursie.

Hierna een lijstje van soorten die we niet alle dagen tegenkomen: Berggamander, Asperge, Beemdkroon, Bevertjes, Europese blazenstruik, Grote centaurie, Aarddistel, Donderkruid, Bergdravik, Gewone duiven kervel, Rood guichelheil, Kattendoorn, Kroontjeskruid, Echte kruisdistel, Ruige leeuwentand, Gele morgenster, Bermooievaarsbek, Welriekende nachtorchis, Kleine pimpernel, Wilde reseda, Veldsalie, Blaassilene, Nachtsilene, Slanke sleutelbloem, Spekwortel, Stofzaad, Grote tijm, Gewone vleugeltjesbloem, Kruisbladwalstro, Bonte wikke, Cipreswolfsmelk, Boszegge, Hangende zegge, Zeegroene zegge, Kroonkruid, Purperorchis, Verfbrem, Harige ratelaar, Bergandoorn, Wilgalant, Beemdhaaver, Gamander, Dwergaster, Grote muggenorchtis, Gamanderbremraap, Esparcette, Kogelbloem, Bitterling. Bergklaver en Rode kamperfoelie.

Wegberm van Chamouille

Rond de middag van die eerste dag maakten we een korte stop om even de mooie bloemen van de wegberm van Chamouille te gaan bekijken.

We bewonderden: Hondskruid, Bokkenorchis, Wilde weit, Kroonkruid, bijenorchtis, Rood guichelheil, Blauw guichelheil en Melige toorts. Het krioelde ook van "Dambordjes".

Bourg-et-comin

Wij bezochten een oude groeve en kregen van Liliane en Felix heel wat interessante historische achtergrond te horen. Top hoor!

We zagen: Bevertjes, Echt bitterkruid, Wegdistel, IJzerhard, Grote tijm, Cipreswolfsmelk, Zeepkruid, Zeegroene zegge, Geel zonneroosje, Kruisdistel, Bokkenorchis, Weichselboom, Bruinrode wespenorchis, Gamander, Aspergeorchis, Kartouizer anjer, Aardkastanje en Paardenhoeftklaver.

Natuursite van Oeuilly

Laatste wandeling van de eerste dag die ons onderweg liet kennismaken met de grotten waar de soldaten die door de fransen in Noord-Afrika geronseld waren, hun onderkomen hadden.

We zagen ook planten: Mantelanjer, Beemdkroon, Bevertjes, Klein glaskruid, Ruwe iep, Kattendoorn, Kroosjes, Ruige leeuwentand, Kraailook, Bosorchis, Bijenorchtis, Wilde reseda, Ruige scheefkelk, Blaassilene, Kruipeend stalkruid, Melige toorts, Muurvaren, Geel walstro, Ruige weegbree, Wouw, Geel zonneroosje, Grote muggenorchtis, Bergandoorn, Perzik(pracht)klokje, Sikkelklaver, Kluwenklokje, Hommelorchis, Gele hauwklaver, Kartouizer anjer, Paardenhoeftklaver, Wilde weit, Bitterling en Soldaatje.

Vlnr: Rij 1: Luc Lenaerts, Daniëlle Clits, Felix Baeten, Gert Arijs en zijn Martine, Bert Berten. Tussenin: Cécile Nagels, Esther Castermans, André Van de Sande, Liliane Dedroog. Rij 2 : Lisette Van de Sande, Greta en Jos Eykens, Hugo Vanderlinden, Theo Nulens en Richard Pawlowski.

Berggamander

©Daniëlle Clits

We logeerden in de Auberge de la Vallée te Bourg-et-comin. Er bleek evenwel een communicatieprobleem, waardoor het één en ander niet verliep zoals afgesproken ...tot Richard de zaak in handen nam en op een snip en een snap was het geregeld tot ieders voldoening.

We dronken een lekkere pint, we gingen ons verfrissen en dan aan tafel. Het eten en de bediening was perfect. Het was ook heel gezellig aan tafel. De sfeer zat er heel dik in.

Zondag 12 juni 2011

We vertrokken via de carrefour van Fismes om wat voorraad in te slaan en te tanken.

De oude groeve van Branscourt

Ik maak een lijstje van de bijzonderste soorten: Driedistel, Smal fakkelgras, Geelhartje, Heelkruid, Hengel, Brede lathyrus, Bosorchis, Brede wespenorchis, Moeraswespenorchis, Vijfvingerkruid, Liggende vleugeltjesbloem, Vogelnestje, Rond wintergroen, Bokkenorchis, Roodbruine orchis, Vliegenorchis, Muggenorchis, Geelgroene wespenorchis.

Le Marias de Neuf Ans De alkalische moeras(gras)landen, namelijk 'Le marais de Neuf Ans' en dit van Cormicy, in de omgeving van Laon in de buurt van de Marne, zijn beide soortenrijk. Men vindt er de in Limburg voorkomende planten als Bevertjes, Tormentil, Moesdistel, Poelruit, Geelgroene zegge, Zeegroene zegge, enz... Toch is het een mengeling van (zeer) zeldzame kruiden zoals: Galigaan, Moerasmelkdistel, Spaanse ruiter, Kleine valeriaan, Gele hauwklaver, Waterpunge, Vetblad, Bitterling, Teer guichelheil, Zwarte knobbies, Welriekende muggen-, Riet-, Vleeskleurige -, Moeraswespen-, Grote muggen- en de Moerasorchis. Ook vond men er veel zeggensoorten zoals Blauwe -, Dichte berm-, Schub- en Blonde zegge. Op de drogere plekken noteerden we bovendien Aardaker, Ruige anjer, Klavervreter, Hondskruid en Bokkenorchis.

Chermizy-Ailles

Er werden veel soorten aangestreept. Ik vermeld alleen maar de bijzondere: Geelhartje, Jeneverbes, Hauwklaver, Beemd-haver, Verfbrem, Bruinrode wespenorchis, Grote muggenorchis, Kruisdistel, Wildemanskruid, Hommelorchis, Echte gamander, Bitterling, Paardenhoefklaver, Welriekende muggenorchis, Kroonkruid, Bergaster, Gamanderbremraap en Smal vlas.

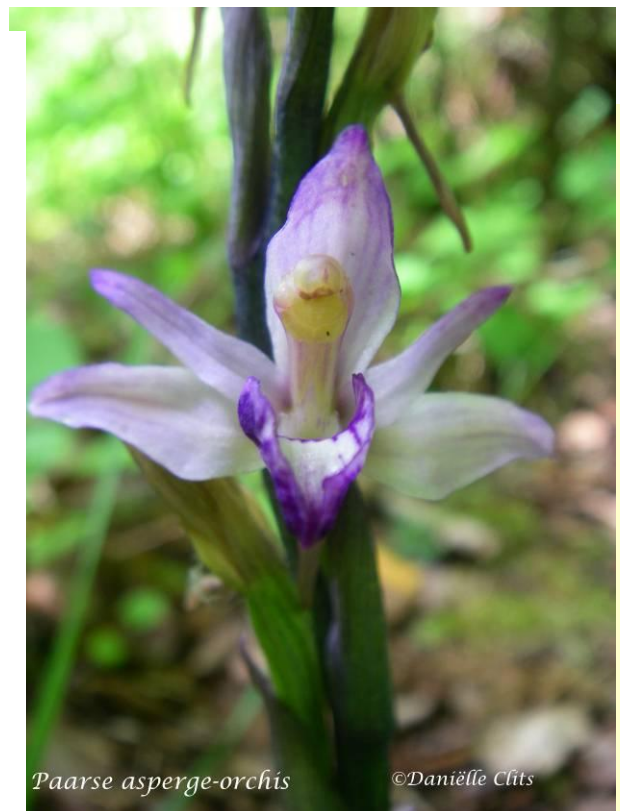
Na de excursies gingen we weer naar de Auberge. De sfeer was nog steeds optimaal, het eten en de drank ook. En het bed was heerlijk.

Maandag 13 juni 2011

Kalkgraslanden van St-Thomas (le camp romain)

Donderkruid, Gele morgenster, Glad parelzaad, Ruige scheefkelk, Ruig viooltje, Zandwolfsmelk, Goudschem, Kartuizer anjer en Franse aardkastanje.

In de moerassen van Berru in de omgeving van Reims komt er een dominante vegetatie van Pijpenstrootje voor. Opvallende soorten van deze bijzondere biotopen zijn Wilgenalant, Bergdravik, Welriekende nachtorchis, Bosorchis, Gevinde kortsteel, Verfbrem, Smal fakkelgras, Gele hauwklaver, Grote muggenorchis, Zeegroene zegge en Moeraswespenorchis. Tot zover het verslag. Theo Nulens

Paarse asperge-orchis

©Daniëlle Clits

Met dank aan Daniëlle Clits voor de mooie foto's

Euregionale Botanische bijeenkomst op 11 september in De Wissen

Op 11 september is er een bijeenkomst van en voor alle plantenwerkgroepen in Belgisch en Nederlands Limburg en in de aangrenzende Duitse regio. Voormiddag zijn er lezingen en namiddag is er een excursie in Kerkeweerd voorzien. Het programma is nog niet helemaal klaar, maar alvast een opwarmertje:

15 jaar natuurontwikkeling in het Maasdal: hoe reageert de flora? Door Gijs Kurstjens

Sinds begin jaren 90 is er op grote schaal geïnvesteerd in natuurherstel in het Maasdal. Het areaal natuurgebied is tussen 1990 en 2006 toegenomen van minder dan 100 ha tot meer dan 1500ha. In het kader van het project Maas in Beeld is onderzocht hoe de flora hierop heeft gereageerd. Een selectie van indicatieve plantensoorten van het rivierengebied is daartoe ingedeeld in ecologische groepen. De trends van deze groepen maar ook van afzonderlijke soorten zullen tijdens de lezing besproken worden. Ook de verschillen tussen de trajecten van de Maas zullen aandacht krijgen. Verder zijn succes- en faalfactoren voor verder ecologisch herstel in de toekomst afgeleid uit de trends.

Exote – uitheemse planten en dieren als kunst

Met de tentoonstelling Kris Verdonck - EXHIBITION #1 nodigt Z33 theatermaker en beeldend kunstenaar Kris Verdonck (°1974) uit voor een eerste grote solotentoonstelling. Voor het eerst wordt zijn werk samengebracht in een context en huis voor actuele kunst.

De creaties van Kris Verdonck situeren zich in het grensgebied tussen beeldende kunst en theater, tussen installatie en performance, tussen dans en architectuur. Centraal in zijn werk staat de verwarring van de mens in een vreemd geworden wereld als gevolg van de technologische ontwikkeling. Er ontstaat een sfeer van 'Unheimlichkeit' of bevreemding door het spanningsveld tussen mens en machine, tussen levend wezen en dode materie. Deze 'huidige staat van de wereld', met zijn milieuproblematiek, ecologische rampen, oorlogen... vormt de rode draad doorheen zijn oeuvre.

In het soloproject in Z33 focust Kris Verdonck enerzijds op de verwarring en vervreemding van de mens in zijn omgeving, maar ook op de verwarring van de wereld zelf waarin de apocalyps eigenlijk al heeft plaatsgevonden.

Dat beeld krijgt in Z33 gestalte in een nieuw werk: EXOTE. Deze 'tuininstallatie' bestaat uit een selectie van de meest invasieve exoten (niet-inheemse invasieve plant- en diersoorten) in België, die een reëel gevaar betekenen voor de biodiversiteit, economie en volksgezondheid. Het is een soort einde-van-de-wereld landschap en staat als metafoor voor een wereld waarin de mens zich steeds meer moet beschermen tegen een omgeving die hij zelf gecreëerd heeft. De binnentuin maakt deel uit van een parcours waarin verschillende reeds bestaande projecties en installaties van Kris Verdonck worden samengebracht in een nieuwe context.

<http://www.z33.be/projecten/kris-verdonck-exhibition-1>

Volgende excursie 18 juli: Weyerman

De volgende excursie gaat door in het natuurgebied Weyerman van Limburgs Landschap. Verzamelen om 18.30u aan de kerk van Boekt (Zolder). Jean Vangrinsven en of Karel Borgs gidsen jullie door het gebied.

